

TUOMASMESSU

TUOMASMESSU.FI

4/2011

› OLLI VALTONEN:
MESSU ON PÄÄTTYNYT, LÄHTEKÄÄ!

› TUTKIJA ANNE BIRGITTA PESSI
KUVAA TUOMASMESSUA:

*Vitaali, elinvoimainen,
timanttinen*

MEIDÄN HERRAMME RIEPUMATTO!

Tuttavapastori pysäytti kysymyksellään "Eikö se teidän tuomasliturgianne ala olla uudistamisen tarpeessa, onhan se jo yli kaksikymmentä vuotta vanha! Johan jumalanpalvelusuudistus on muuttanut tavallisen päiväjumalanpalveluksenkin uudempaan muotoon."

Sanat jäivät soimaan mieleeni. Monta päivää mietin, mitä voisi uudistaa. Ja onko tarpeen uudistaa?

Kokemus Tuomasmessusta on hyvin yksilöllinen. En ehkä ollenkaan tiedä, mitä messuvieras tulee messusta hakemaan. Voin vain kuvitella ja kuunnella ihmisten kommentteja. Moni sanoo, että tämä oli koskettava, jäljen jättävä kokemus. Tänne palaan. Ja palaa.

Messuun tulevilla on monenlaisia odotuksia ja kokemuksia ja ne voivat olla kovin

erilaisia kuin mitä teologina messun sanoituksesta ja järjestyksestä ajattelen. Jos tulija on uusi, tuore ja etsivä messuvieras, odotukset voivat olla myös erilaisia kuin jo monia vuosia Tuomasmessuun osallistuneella.

Usko suuntautuu tämän arkisen elämän todellisuuden ulkopuolella olevaan *toiseen* todellisuuteen. Tästä toisesta todellisuudesta Toinen – pyhä Jumala - puhuu meille sanan ja sakramenttien kautta. Jokaiselle omalla erityisellä tavallaan. Tästä todellisuudesta nousee kaikki se kieli ja symbolit, joiden kautta messun kulku ja liturgia meidän uskoamme hoitaa ja vahvistaa. Tähän toiseen todellisuuteen viittaamme ja liittymme yhteisönä lauluin ja rukouksin. Etsimme ja kyselemme niitä vastauksia, joita elämässämme juuri sillä hetkellä kaipaamme ja tarvitsemme.

Tuomasmessuun on palautettu monia vanhoja messun ja liturgian tapoja, jotka ovat eläneet kirkon yhteisessä elämässä vuosisatoja kuten tuohusten sytyttäminen tai öljyllä voitelemine. Mukaan tuotiin myös 80-luvun lopulla evankelis-luterilaisessa jumalanpalveluksessa uusiksi ja tuoreiksi koettuja symboleita ja tapoja, joiden avulla voidaan ilmaista uskon todellisuutta konkreettisesti kuten esirukous alttarilla, rukouspyyntöjen kirjoittaminen tai rukousalttareilla vaeltaminen. Kokemus pyhästä, Toisesta, kun ei tyhjene pelkästään sanoihin. Tarvitaan myös mahdollisuus konkreettisella tavalla ilmaista ja purkaa kaipausta ja iloa.

Messu on aina ihmisen ja pyhän, Toisen, kohtaamispaikka. Tämän Toisen edessä voimme kokea omalla, erityisellä tavallamme, että meitä suurempi seuraa elämäämme, liittyy siihen hyväksyvällä ja myötätuntoisella tavalla. Voimme palvoa ja osoittaa kiitollisuutta.

Hyvin usein Tuomasmessussa tuo Toisen näyttäytyy meille messun toimittajien tai toisen messuvieraan kasvojen ja sanojen kautta.

Lukiessani evankelis-luterilaisen kirkon

TUOMASMESSU 4/2011

SISÄLTÖ

- 2 Pääkirjoitus
› Meidän Herramme riepumatto!
- 3 Kiitos Tuomas!
- 4 Messu on päättynyt – LÄHTEKÄÄ!
- 5 Itsemme, aikamme ja omaisuutemme?
- 6 Pyhä häkellyttää aina
- 7 Syksyn musiikkielämä vilkasta
- 10 Kutsutut tekevät messun

Kurkista messusyksyyyn › Takasivu

TUOMASMESSU › Julkaisija Tuomasyhteisö ry. › Tuomasyhteisö on Tuomasmessun taustajärjestö › Päätoimittaja Pirjo Kantala, pirjo.kantala@tuomasmessu.fi, p. 040 511 1989 › Taittaja Pirkko Valtonen › Tuomasyhteisön toimisto Tehtaankatu 23 B, 00150 Helsinki (käynti Mikael Agricolan kirkon sisäpihalta) › Paino Helsingin painotuote Oy › Jäsenmaksuasiat ja osoitteenmuutokset: toimisto@tuomasmessu.fi, p. (09) 726 0550.

★ Lehti on painettu kierrätyspaperille.

› Kannen kuvat: Kristina Lampila, Jukka Valtonen ja Tomi Vaho.

Tuomas
 yhteisö

TUOMASMESSU.FI

Tuomasmessu myös Facebookissa!

★ Ilmoittaudu Tuomasmessun sähköpostilistalle: toimisto@tuomasmessu.fi.

› Tuomasmessun toimintaa: ARKIMESSU

Tiistaisin klo 17 (viimeinen ennen joulua 29.11.11 ja ensimmäinen 10.1.12)

Mikael Agricolan kirkko, Tehtaankatu 23, Helsinki

Levähdä päivän työstä ja huolista arkimessussa. Rukous, psalmi, teksti, hiljaisuus, iltavirsi huilun tai viulun soudessa. Kesto puoli tuntia. Kokoonnumme kuorissa, kirkon etuosassa.

› **Arkimessun jälkeen olet tervetullut KAIKILLE AVOIMEEN MESSUKOKOUKSEEN** (Cafe Agricola). Tunnin pituisessa kokouksessa keskustellaan Tuomasmessuista ja muista Tuomasyhteisön tapahtumista. **Tervetuloa!**

› Muista viikkotapahtumista löydät tietoa tuomasmessu.fi sivuilta.

jumalanpalveluksen opasta vastaan tuli lause: *Seurakunta ei ole passiivinen yleisö, vaan palvova yhteisö. Jumalanpalvelus on Jumalan kansan juhla, jossa Jumala tulee sanassaan luoksemme ja jossa me yhdessä vastaanamme hänen puhutteluunsa sanoin ja teoin...*

Tuomasmessussa toimitamme yhteisönä messua, ei vain pappi yksin tai avustajineen. Meitä on monisatapäinen ja moninainen joukko.

Suomalaista jumalanpalveluselämää leimaa helposti jäykkyys. Kaavoihin kangistumista ja direktiiveillä määriteltä toteutusta kavahdan myös Tuomasmessussa. Jokainen messun toimittaja, koko messuyhteisö, tuo messuun jotakin itsestään, ilostaan ja kaipauksestaan. Ja ilmaisee sitä omalla tavallaan.

Heikki Kotila kirjoitti vuonna 1993 kirjassa *Tuomasmessu – Uskon juhla* näin:

Tuomasmessu on sovituksen juhla, jota rakennetaan yhdessä ja yhteisöllisesti ja samalla kertaa avoimesti erilaisina. Tämä yhteisen elämän muoto on enemmän kuin rauhan-omaista rimmakkaiseloa; se on sovittua erilaisuutta, jossa tunnustetaan ja koetaan, että se mikä tuomaskansaa yhdistää, on tärkeämpää ja painavampaa kuin se, mistä ollaan eri mieltä...

Niin totta edelleen lähes kaksikymmentä vuotta myöhemmin. Kaikki saavat tulla!

Ilmaisu sovitettu erilaisuus nousee ekuumeenisen liikkeen piiristä, mutta sitä voidaan hyvin käyttää puhuttaessa Tuomasmessusta ja kaikesta siitä erilaisuudesta, mitä eri messujen toimittamiseen, toimittajiin ja ylipäättään messun kulkuun liittyy.

Olemme edelleen avoimia erilaisille herätysliikkeille ja missioille. Tuomasmessun liturgia ja kulku on sekoitus eri kirkkojen traditiosta, jotakin vanhaa ja jotakin uudempaa. Jokainen liturgi tuo siihen jotakin omaa, erilaisia rukouksia ja oman persoonallisen tavan olla vuorovaikutuksessa seurakunnan kanssa.

Olemme ihmisinä erilaisia ja ajattelemme monista asioista eri tavalla. Mutta erilaisen uskonilmausten takana etsimme yhtä, yhteistä uskoa.

Tuomasmessu olkoon Meidän Heramme riepumatto, johon on kudottu monenlaisia raitoja parin vuosikymmenen kuluessa. Ja kudotaan edelleen.

› Käy lukemassa tuomasmessu.fi sivuilta toimittaja Laura Mäkelän juttu Tuomasmessusta, Kotimaa-lehti 29.9.2011.

KIITOS TUOMAS!

Muutama sana Agricolaliikkeen kolmivuotiskauden taitteessa.

Kaikkein tärkeimmät sanat ovat Kiitos Tuomas.

Kiitos, että sinä tuomaiden mukana olit tukemassa päätöstä kokeilla jotain uutta yhdessä. Tuomas-yhteisö ja Tuomasmessu muodostavat keskeisen rungon Agricolaliikkeessä.

Aika kuluu nopeasti – 2009 alkoi Agricola-projekti remontilla ja vuodesta 2010 toimintaa on kasattu innostuksella. Ja nyt seuraavan vuodenvaihteen kohdalla vanha sopimus loppuu ja on tarkoitus jatkaa toimintaa uudella kolmen vuoden jaksolla. Mikäli sinäkin jälleen olet valmis tätä tukemaan muiden sopijaosapuolten päättäjien kanssa.

Meillä kaikilla oli paljon epäilyksiä; matkan varrella onkin juostu seinään ja painittu välillä ihmeellisten asioiden kanssa ja vieläpä moneen kertaan. Mutta kyllä ylimmäinen tunne tästä projektista on onnistuminen. Täydellisyyttä tai taivasta ei vielä syntynyt, mutta monet numerotason tulokset ovat aika tavoin kiistattomia.

Agricolan kirkko on nyt auki 7 päivää viikossa aamusta iltaan, klo 10–17/10–23. Kirkossa on viikkokävijöitä 2500–3000 viikosta toiseen. 200–300 nuorta aikuista on sitoutunut rakentamaan yhteisöä viikoittain. Toiminnan kasvaessa palkattua työvoimaa on korvattu sitoutuneilla n. 50

vapaaehtoisella. Matalimman kynnyksen tyylikäs kohtaamispaikka Cafe Agricola on vetänyt 500–800 kävijää viikoittain.

Agricolassa on kuutena päivänä viikossa toimintaa lapsille ja perheille (päiväkerho, perhekerho, viisi muskaria, kaksi pyhäkoulua), kolmena päivänä viikossa toimintaa nuorille (nuorteniltoja, koulutuksia, messu, raamattukoulu), kuutena päivänä viikossa toimintaa nuorille aikuisille ja aikuisille (lähes kymmenen pienryhmää, matalan kynnyksen torstait) ja viitenä päivänä viikossa senioreille (maanantaipiirit, pienryhmät, seniorifoorum, torstaipiiri).

Joka sunnuntai Agricolassa on neljä täysipitkää jumalanpalvelusta (Anglikaanimessu, Perinteinen messu, Afrikkalainen jumalanpalvelus ja Tuomasmessu), viikolla messuja on kaksi (Agricolamessu keskiviikkoisin klo 20 ja Tuomaiden arkimessu tiistaisin klo 17).

Ottamalla vastuuta ja rakentamalla yhdessä uskon, että olemme vasta alussa.

Agricola on ollut kirkon laboratorio jo pitkään. Maestro Ollin ja kavereiden rukouspiiri. Tuomasmessun synty ja kasvu, joka kantaa edelleen. Tohtoritohtori Amnellin toleranssi kaikenlaisia kokeiluja kohtaan. Agricolaliikkeen synty. Jollei Jeesus ehdi ihan lähivuosina tulla takaisin niin kaupungin korkeimman kirkontornin alla tulee vielä tapahtumaan paljon ihmeitä.

Kiitos Tuomas tästä mahdollisuudesta. Toivotaan ja uskotaan, että voisimme jatkaa!

TEEMU LAAJASALO
Pappi, Agricolaliikkeen
toiminnanjohtaja

MESSU ON PÄÄTTYNYT LÄHTEKÄÄ!

OLLI VALTONEN

**Yhtä tärkeää kuin tulla messuun on sieltä myös lähteä.
Siksi lähettäminen on tärkeä osa messun rakennetta. Lähtekää maailmaan,
sinne minne te kuulutte, on messun viimeinen kehoitus.
Jumalaa ei voi palvella vain Tuomasmessussa. Jumalaa palvellaan
elävän elämän keskellä.**

Messun rikkaus on sen lukemattomissa eri osissa.

Yllättävän moneen muuten liittyi myös fyysinen teko. Että siis tehdään jotain. Esirukousjakson aikana nousetaan ja lähde- tään rukousalttareille. Sytytetään tuohus tai kirjoitetaan esirukouspyyntö. Tai mennään alttarille, tai vastaanottamaan ristinmerkki ja öljyllä voitelu. Puhumattakaan kolehdista. Se pieni liike kun otetaan lompakko ja seteli, ja pannaan uhrilahja kohdalle tulevaan koriin.

Itselleni tärkeä liike liittyy synnintunnustukseen. Kun sanomme: Omasta syystäni, omasta syystäni, omasta suuresta syystäni, olen tottunut lyömään kolme kertaa omaan rintaani. Tutkimusten mukaan tuomaskansalle tärkein fyysinen liike on kuitenkin lähteä ehtoolliselle, vastaanottamaan sakramentti.

Mutta yksi tärkeä liike liittyy messusta poistumiseen.

Messu päättyi lähettämisen sanoihin. Niistä sanoista messu on muuten saanut nimensä. ”Ite, messa est.” Messu on päättynyt. Teidät on lähetetty.

Mitä se tarkoittaa?

Se tarkoittaa, että meidät lähetetään omille paikoillemme arjen keskelle. Palvelemaan Jumalaa keskelle arkipäiväämme.

Meille Tuomasmessussa kesti useita vuosia ottaa lähettämisen sana tosissamme.

Aluksi ajattelimme, että me olemme vain messu. Emme halunneet herätysliikkeeksi emmekä seurakunnaksi. Missiomme oli vain messu.

Hyvän tekemistä toki harjoitimme. Annoimme ensimmäisten vuosien aikana kaikki kolehtimme johonkin hyvään tar- koitukseen. Ensimmäisten vuosien aikana keräsimme kolehtivaroillamme rahaa, jolla

ostimme lentokoneen Afrikkaan. Luovu- timme sen juhlallisesti Suomen Lähetysseu- ralle ja sen kautta lähetyslentäjille. Tänäkin päivänä Tuomas-niminen sairaalalentoko- ne lentää jossakin päin Afrikkaa.

Samoihin aikoihin Tuomasmessuun tulvi kansainvälisiä ryhmiä tutustumaan uudenlaiseen messuyhteisöön. Pidimme viikoittain pienimuotoisia parin tunnin seminaareja eri puolilta Eurooppaa tulleille ryhmille.

Heidän vakiokysymyksensä oli: Mitä te teette köyhien hyväksi Helsingissä?

Vastauksemme oli: olemme vain mes- suyhteisö. Kannamme vastuumme lahjoit- tamalla kolehtimme hyvän tekemiseen.

Sitten iski 1990-luvun ankara lama. Suuri joukko messun yhteydessä olevia opiskelijoita kertoi, etteivät heidän rahansa riittäneet ruokaan.

Perustimme Ruokakaapin. Se oli kryptassa ja keräsimme Ruokakaappiin ruoka- tarvikkeita, kahvia, pastaa, leipää. Idea oli, ettei kenenkään tarvinnut anoa mitään. Sieltä sai käydä ottamassa messun jälkeen sen mitä tarvitsi.

Se johti nopeasti siihen, että kryptaan suunnisti suuri joukko asunnottomia ja muuta kadun kansaa. Osa heistä käyttäy- tyi niin aggressiivisesti, että Tuomasmessun hallitukseen alkoi tulla kirjeitä tavallisilta tuomasmessulaisilta. ”Perheeni ei uskalla enää tulla messuun. Lapset pelkäävät kiroi- levia ja humalaisia Ruokakaapin asiakkai- ta.”

Jouduimme pitkin hampain luopu- maan hyvästä ideasta.

Samanaikaisesti professori Esko Kos- kenvesa kertoi Tuomasmessun hallitukselle, että Helsingin Kaupunkilähetyksessä on avautumassa toiminnanjohtajan paikka.

Olisiko mahdollista, että Tuomasmessu tulisi osaksi tätä diako- niajärjestöä?

Hallitus oli innois- saan. ”Tässä olemme Herra, lähetä Olli Val- tonen”.

Niin minusta tuli nykyisen HelsinkiMission toiminnanjohtaja. Ja nopeasti HelsinkiMissio ja Tuomasmessu tekivät sopimuksen verkostoitumi- sesta.

Sen jälkeen Tuomasmessun aktivistit muodostivat dynaamisen osan kehittyvää HelsinkiMission vapaaehtoistyötä. Helsin- kiMissio sai lentävän lähdön kansalaistoi- minnalleen ja Tuomasmessu sai aktiivisen yhteistyökumppanin köyhien, ennen kaik- kea yksinäisten ja unohtettujen parissa teh- tävään työhön.

Ei Jumalaa voi palvella vain kumar- tamalla päänsä sunnuntai-illan messussa Luojan edessä. Häntä tulee palvella myös viikolla arjen keskellä.

HelsinkiMissio on vain yksi esimerkki kanavista, jotka toimivat aikamme köyhyy- den poistamiseksi. Moni messulainen aher- taa jollakin muulla saralla. Tuomasmessulla on hyvät ja toimivat suhteet esimerkiksi Suomen Lähetysseuraan ja Kirkon Ulko- maanapuun. Moni on löytänyt palveluteh- tävänsä myös Amnestyn tai jonkun muun arvoyhteisön vapaaehtoisena työntekijänä.

Ite, messa est! Teidät lähetetään. Jokai- sen jumalanlapsen tehtävänä on osallistua Jumalan palvelemiseen palvelemalla lähim- mäistään. Raamattu sanoo, että ihaninta ihmisessä on hänen laupeutensa. Eli hänen halunsa tehdä hyvää.

JUKKA VALTONEN

ITSEMME, AIKAMME JA OMAISUUTEMME?

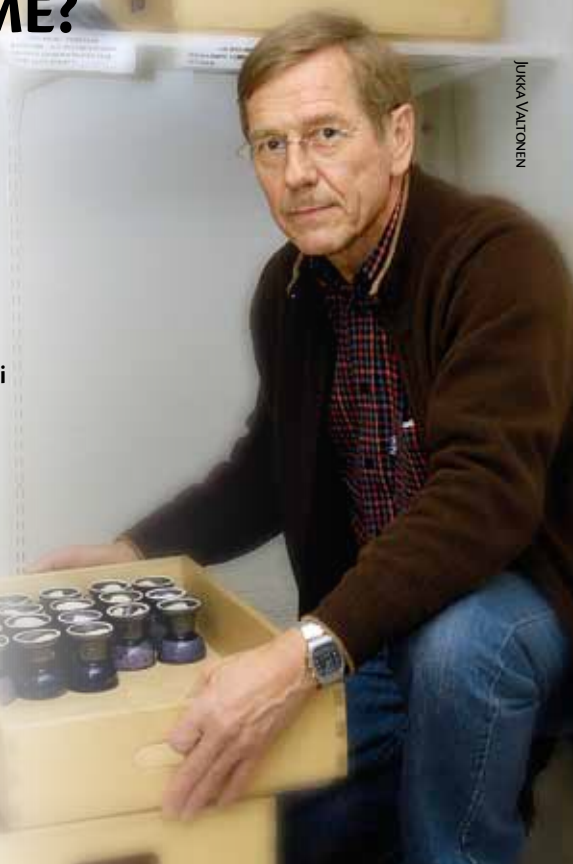
Tuomasmessu on koko olemassaolonsa ajan ollut ensisijaisesti jumalanpalvelus-yhteisö. Auttaminen ja palveleminen, diakonia ovat olleet mukana kiinnostavien kolehtikohteiden ja niiden esittelyjen muodossa, syrjäytyneille järjestetyissä ruokailuissa ja tukitempauksissa, ”opiskelijoiden ruoka-kaappi” toimintana, omakustannus-periaatteella järjestettyinä teejatkoina tai sukkapiirin toiminnassa.

Messuvieraalle jää lähimmäisen konkreettinen auttaminen ja ajan antaminen melko etäiseksi. Lupaamme kuitenkin ehtoollista edeltävässä kolehdin kiitosrukouksessa antaa Jumalan käyttöön ”itsemme, aikamme ja omaisuutemme”.

Tuomasyhteisön hallitus on päättänyt aloittaa kokeilun, jonka tarkoituksena on helpottaa tavallisen messuvieraan osallistumista arjessa palvelutehtäviin: käytännön toimiin, joissa omin käsin voi auttaa apua tarvitsevaa lähimmäistään.

Tavoitteena on etsiä ja järjestää tällaisia palvelutehtäviä yhteistyössä esimerkiksi HelsinkiMission, Tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyön, Kirkon Ulkomaanavun tai jonkin muun tahon kanssa. Tehtävien tulee olla helppoja, niihin on perehdytys ja tarvittaessa niihin osallistutaan toiminnasta vastaavan/koulutetun henkilön kanssa. Tehtävien tulee olla apua tarvitsevien ihmisten suoranaista auttamista tai heidän hyväkseen toimimista.

Yhteistyössä vapaaehtoistyötä tekevän järjestön tai tahon kanssa etsitään yhdessä toteutettava projekti, toiminnan vastuuhenkilö arvioi kuinka monta vapaaehtoista tarvitaan, vastaa toiminnasta ja vapaaehtoisista ja heidän perehdyttämisestään tehtävään. Tuomasmessussa voi haluamaansa projektiin ilmoittautua esimerkiksi muutamalla rukousalttarilla tai infopöydältä ja teejatkoilta löytyvillä ilmoittautumislapuilla.

JUKKA VALTONEN

Ilmoittautumislaput kerätään rukousalttareilta samalla tavoin kuin rukouslaput niille tarkoitettuihin koreihin ja viedään esirukouslappujen kanssa alttarille. Ilmoittautumislaput sekä niiden antajat siunataan yhdessä kolehdissa kerättyjen rahojen sekä leivän ja viinin kanssa. Palveluilmittautumiset toimitetaan eteenpäin sinne, missä projektin vastuuhenkilö toimii.

Projekti on alkutekijöissään, mutta toivon, että pääsemme kokeilemaan sen toimintaa kuluva talven aikana. Toivomme, että löydämme alan opiskelijan tai muun vapaaehtoisen kehittämään projektia.

Jos sinulla on intoa tai ideoita lähimmäisen auttamiseksi ja suunnitelman kehittämiseksi, voit olla yhteydessä:

matti.verkasalo@fimnet.fi
toimisto@tuomasmessu.fi

PYHÄ HÄKELLYTTÄÄ AINA

-Vitaali, elinvoimainen, timanttinen. Näin tutkija Anne Birgitta Pessi kuvaa Tuomasmessua.

Akatemiatutkija **Anne Birgitta Pessi** tarkastelee Tuomasmessua kahdesta suunnasta, seurakuntalaisena ja tutkijana. Kokeemukset täydentävät toisiaan.

Tuomasmessu tuo hänelle mieleen opiskeluajan yhteiset juhlat. Budjetti ei ollut aina kovin kaksinen, mutta niukkuus väistyi, kun jokainen toi juhlaan jotakin, syötävää, juotavaa, ohjelmaa.

Pessii ihastuttaa vapaaehtoisuuden ymmärtäminen messussa laajimmalla mahdollisella tavalla. Yhtä olennaisia ovat niin messuvieraat kuin kymmenet vapaaehtoiset toimittajatkin. Kaikki yhdessä vaikuttavat kokonaisuuteen ja ovat täsmälleen oikeassa roolissaan.

-Siitä syntyy upea henki.

Messun vapaaehtoisten rekrytoinnissa osataan Pessin mukaan hyödyntää menevien kaupunkilaisten halu tarttua projekti-maisiin päätkehtäviin.

Tutkijana hän tietää, että ihmisissä on potentiaalia paljon uskottua enemmän.

-Tehtäviä tulee tarjota joskus provokatiivisestikin. Ja kynnyks matalalla, hän kannustaa.

-Ja mikä parasta. Ihminen, joka antaa vapaaehtoisesti aikaansa hyvään tarkoitukseen, saa palkaksi hyvän mielen.

ON LUPA HEITTÄYTYÄ

Pessi näkee, että eri ikäryhmistä koostuva messukulkue heijastelee sitä, että nyt vietetään koko Jumalan perheen juhlaa. Erilaisiin vastuunkantajiin on helppo samaistua. Ensikertalainen oivaltaa: Tämä ei ole ollutkaan vain pappien hoitama juttu.

Näennäiset tehtävät loistavat messussa poissaolollaan. Korkeasti koulutettu, työ-

uran huipulla oleva, työtön tai opiskelija hoitaa omaa tonttiaan, yksi voitelee öljyllä pääalttarilla, toinen hoitaa sivualttaria.

-Vastuun jakaminen laajalle viestii siitä, että jokainen halukas kelpaa tehtäviin.

Myös rentous, aavistuksenomainen haparointikin kuuluu Tuomasmessuun. Pessin mielestä tuoreet vastuunkantajat rai-kastavat perinteistä messukulttuuria, johon on kuulunut loppuun asti viety hillitty ja kouliintunut ote.

-Tuomasmessussa on sijaa heittäytymiselle. Uskotaan, että elämä kantaa. Yhteen tulosta kehkeytyy silloin omannäköisensä. Ja messu puhuu aina uudelleen omalla äänellään.

Henkilökohtaisesti syvä kokemus Pessille ovat hetket alttarilla.

"Onko mitään kauniimpaa ja suurempaa kuin saada ristinmerkki otsaan öljyllä voitelun yhteydessä? Se on pyhä hetki, jossa toinen ihminen keskittyy vain minuun. Joka kerran itken vuolaasti."

-Vastuuta ottanut seurakuntalainen ei ole Tuomas-messussa pikku täydennys vaan täysivaltainen messun toimittaja, Anne Birgitta Pessi kuvaa. Taustalla aviopuoliso Markus Pessi.

LISÄÄ PRISMAMAISUUTTA KAIKKIIN MESSUIHIN

Anne Birgitta Pessi **Markus**-puolisoinen asuu Espoossa ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan Agricolan kirkon Tuomas-messuun. Bulevard Boys -yhtyeessä soittava puoliso kuuluu Tuomasmessun vieraileviin musiikkiryhmiin.

Hän soisi, että Tuomasmessun prisma-mainen moninaisuus leviäisi muihinkin messuihin.

-Näin messut saisivat lisää sävyjä.

Hän toivoo, että entistä useampiin seurakuntien messuihin tulisi lisää kävijöitä yhdistäviä kosketuspintoja.

-Silloin kirkkoon tulija ei jää vieraaksi. Joskus koskettaa musiikki, toisen kerran saarna tai fiilis. Hyvä messu ei jätä kylmäksi.

Tuomasmessu on nostanut esiin monia elämää suurempia kysymyksiä. Mikä on yhteinen messu? Mikä on kirkkoon tulijan rooli? Ollaanko valmiita siihen, että roolit voivat muuttua?

-Tänään kysytään, haluavatko kaikki valmiiseen pöytään. Vai kattaa sen yhdessä?

ALTRUISMISTA TULI VALTAVIRTTAA

Teologian tohtori, akatemiaturkija Anne Birgitta Pessi työskentelee hyvinvointisosiologian ja kirkkososiologian dosenttina Helsingin yliopistossa. Hän on myös tutkijakollegiumin varajohtaja ja vaikuttaa olevan unelmatyössään.

Tiedetoimittajat hämmästelevät 35-vuotiaan Pessin mukheaa ansioluetteloa, tutkimushankkeita ja artikkelien määrää. Muutama vuosi siten hän sai arvostelun Nils Kim -palkinnon innovatiivisuudesta, omaperäisyydestä ja vahvasta tiedeidenvälisestä tutkimusotteesta.

Esitellessään vapaaehtoistoimintaan liittyviä tutkimuksia Pessillä on ilahduttavaa kerrottavaa. Altruismi, muiden epäitsekäs auttaminen kuuluu nyt valtavirtaan.

Tutkimustietoa on myös siitä, että altruismi ja egoismi, yksilöllisyys kuuluvat yhteen. Yksilöllinen ihminen ei välttämättä ole itsekäs.

-Tuoreimman tutkimuksen piirtämä kuva vapaaehtoisuudesta on toivorikkaampi ja valoisampi kuin missään aiemmissa aineistossa. Osaammeko tarttua tähän mahdollisuuteen?

TUOMASYHTEISÖ RY:N SYYSKOKOUS

Maanantaina 14.11.2011 klo 19.00

Cafe Agricolassa, Tehtaankatu 23, 00150 Helsinki (käynti kirkon sisäpihalta)

Syyskokouksessa käsitellään sääntöjen mukaisesti

- hallituksen jäsenten valinta
- vuoden 2012 tilintarkastajien valinta
- vanhemmistoon kutsuttavien nimeäminen sekä vanhemmiston puheenjohtajan ja työjaoksen valinta

Lisäksi käsitellään muut sääntöjen määräämät asiat, joista tärkeimpiä ovat tulevan vuoden toimintasuunnitelman, tulo- ja menoarvion sekä liittymis- ja jäsenmaksujen vahvistaminen.

Kokouksessa päätetään myös Agricola-liikkeen yhteistyösopimuksesta seuraavalle kolmivuotiskaudelle Tuomasyhteisö ry:n osalta.

Kokousmateriaali on saatavissa 8.–9.11.2011 toimistosta sähköpostitse tai paikan päältä: toimisto@tuomasmessu.fi.

Tehtaankatu 23 B, 00150 Helsinki, p. (09) 726 0550. (Toimisto on avoinna ma–ke klo 10–15.)

Kokouksessa ovat äänivaltaisia kaikki Tuomasyhteisö ry:n jäsenet. Tervetuloa!

Tuomasyhteisön hallitus

Ennen syyskokousta klo 18 Karoliina Malmelin ja Petri Lehtipuu kertovat millaista Tuomasmessua me haluamme rakentaa – Strateginen näkökulma Tuomasmessun tulevaisuuteen. Keskustelua ja lauluja, tee- tai kahvitarjoilu.

KOSKETUS HENGELLISEEN YTIMEEN

Heikki Kotilan muistoseminaari ja messu pe 4.11.2011

Seminaari Teologisen tiedekunnan tiloissa klo 12–16

aiheina mm. Heikin akateemisen uran kaari, Heikin merkitys hiljaisuuden liikkeelle ja kirkon jumalanpalveluselämälle sekä kirkon uudistamiselle mm. kirkolliskokouksen kautta.

Messu Tuomiokirkon tapulin kappelissa klo 16.30

Mukana mm. Liisa Seppänen, Pauliina Kainulainen ja Jari Jolkkonen, Jaana Rantilä ja Antti Kruus.

Tervetuloa mukaan pohtimaan pyhäinpäivän aattona Heikin teologista perintöä, kuten mikä on kirkon hengellinen ydin ja miten siihen voi olla yhteydessä.

Kaksi yliopisto-opiskelijaa etsii opiskelija-asuntoa

Etsimme opiskelija-asunnoksi kaksiota tai suurempaa Helsingin alueelta. Maksimivuokrana pidämme 900-1000 euroa. Minä opiskelen Helsingin Yliopiston Teologisessa tiedekunnassa ja ystäväni Aki Ali-Vehmas opiskelee Aalto-yliopistossa.

Ota yhteyttä: Jukka-Pekka Kantala, 0407070250, jukka-pekka.kantala@helsinki.fi

SYKSYN MUSIIKKIELÄMÄ VILKASTA

INNA VINTTURI

Anna-Maija Raittila messun kunniavieraana.

Syyskauden ensimmäisestä Tuomasmessusta jäi mieleeni, kun **Markus Bäckman** tulkitsi synnintunnustusosiossa vahvasti laulun *Mua paha vaanii*. Laulu on Aki Kaurismäen elokuvasta *Mies vailla menneisyyttä* ja se sopi Markuksen karitatiomaiselle äänelle todella hyvin.

Syyskuun toinen messu oli teemaltaan **Anna-Maija Raittila** -messu. Naamakuoro lauloi messussa vahvasti Anna-Maijan sanoittamia virsiä. (Naamakuoro on 50-henkinen projektikuoro, jossa on tuomaskuorolaisten ja vesperkuorolaisten lisäksi myös muita laulajia). Iloksemme saimme messuun vieraaksi myös itse Anna-Maijan!

Messu liittyi *Paratiisin tuoksu* -konserttiin, joka pidettiin Suomenlinnan kirkossa perjantaina 16.9. Olimme harjoitelleet virsiä pitkään ja huolellisesti **Juha Vintturin** johdolla. Suuri kuoro, hyvät puheenvuorot (**Kaisa Raittila**, **Mikko Malkavaara**, **Olli Valtonen** ja **Hanna-Leena Nuutinen**) ja runsas väkimäärä kirkossa takasivat onnistuneen illan. Piispa **Irja Askola** saapui iloksemme kirkon penkkiin myös ja siunasi lopuksi seurakunnan. Kuorobasso **Matti Verkasalon** sanoin voisi todeta: - Illasta jäi vahva tunne yhteydestä kuoron ja yleisön, kuoron ja Anna-Maijan tekstien sekä vielä kuoron ja meidän kaikkien Isän välillä.

INNA VINTTURI

Kannelkellot Mikkelinpäivän Tuomasmessussa.

Kolmanteen messuun saimme vieraaksi suosituksen laulaja-lauluntekijä **Tuure Kilpeläisen**. Hän lauloi messussa **Jiri Kurosen** kanssa suosittua hittinsä *Valon pisaroita*.

Valon pisaroita, vasten pimeää. Meille putoaa, valon pisaroita. Valon pisaroita, kun toivo häviää... Messun saarnaaja Olli Valtonen jatkoi samaa teemaa puheessaan.

TIMO GRANSTRÖM

Naamakuorossa naurattaa.

Naamakuorolaisia lauttamatkalla Suomenlinnan konserttiin.

Syyskuun viimeisessä messussa vierailivat artistit **Maria Ylipää** ja **Hannu Lepola**. He lauloivat koko messun ajan esilaulajina sekä esittivät pari laulua *esus Christ Supers-tar* -musikaalista. Laulajia säesti taidokas housebändi: **Matti Paatelma**, piano, **Rami Eskelinen**, rummut, **Jaakko Kämäräinen**, basso, **Mikko Pettinen**, trumpetti ja **Petteri Arvola**, kitara. Tuomaskuoro lauloi ansiokkaasti **Hilkka Kangasniemen** johdolla.

Tuure Kilpeläinen ja Jiri Kuronen: Valonpisaroita.

Lokakuuun messuissa ilonaiheita olivat mm. taitava ja reipas lapsikuoro Kannelkelot Mikkelinpäivän messussa, **Petri Kankaan** rikkaat sovitukset seuraavassa messussa sekä energinen Meyjoy-gospelkuoro 16.10. messussa. Samassa messussa olivat esilaulajina upeääniset **Reeta Vestman** ja **Petri Laaksonen**.

Marraskuun Tuomasmessuissa vierainamme ovat mm. Gospelkuoro His

Master's Noise (6.11.) sekä kaunisääniset laulajattaret **Elina Vettenranta** (13.11.) ja oopperalaulaja **Johanna Rusanen**, joka laulaa adventin Tuomasmessussa (27.11.) Musiikinjohtajina toimivat marraskuussa vanhat osaavat tutut **Markku Pihlaja**, **Mikko Helenius**, **Antti Vuori** sekä **Pentti Martiskainen** iloisine Boulevard Boys -orkestereineen. Kautemme huipentuu jouluaaton yön messuun, jossa laulamme kauneimpia joululauluja ja -virsii tuomastyyliin.

Tervetuloa nauttimaan!

INNA VINTTURI
Tuomaskanttori

JANI LAUKKANEN

KUTSU UNKARIIN 27.4.–1.5.2012!

Odotamme. sinua...

Hiljentymään. Keskustelemaan. Katsomaan. Näyttämään.

Antamaan ja saamaan.

Juhlimaan yhdessä Jumalan rakkautta.

Runsas seitsemän vuotta sitten aloitimme Tuomasmessun lähetystyönä Budapestissä teillä Suomessa koettujen elämysten perusteella. Vuosien myötä olemme keränneet omia kokemuksia, kysymyksiä, iloa ja vaikeuksia. Meillä on ollut paljon ideoita, jotka ovat onnistuneet hyvin - ja paljon ideoita, jotka eivät ole onnistuneet niin hyvin. Ehkä teilläkin Helsingissä ja muualla Suomessa Tuomasmessuissa on joskus sellaisia tuntemuksia? Olisi kiva keskustella kokemuksista kanssanne.

Ja olisi kiva tutustua teihin henkilökohtaisesti! Toivotamme sydämellisesti teidät tervetulleeksi Unkariin ensi keväänä! Balaton järven ihanalla rannalla kirkollamme on kurssikeskus, jossa tarjotaan hyvää ruokaa, lähialueen viiniä ja kaunis näköala järvelle. Ja järven toisella puolella Tihany-vuorella on luostari, johon voisimme tehdä yhteisen retken.

Huhtikuun loppu Unkarissa on kevään kauneinta aikaa. Ehkäpä te sanoisitte sitä jos kesäksi – yleensä syreenit kukkivat silloin.

Yhdessäolon ja "virallisen" ohjelman lisäksi on mahdollisuus tutustua esimerkiksi Székesfehérváriin (Unkarin toiseksi vanhin kaupunki, joka oli kuninkaiden asuinpaikka), Táciin, Martonvásárin kastelliin (jossa Beethoven vieraili monta kertaa) ja tietysti Budapestiin. Voitte maistella viiniä vaikkapa kellarissa tai käydä kylpylöissä...lista on loppumaton. Tervetuloa!

Anikó Darvas ja Budapestin Tuomaat

PS. Jos matka kiinnostaa sinua, ota yhteys Pirjo Kantalaan, +358405111989 tai pirjo.kantala@tuomasmessu.fi. Tuomasyhteisö kokoaa ryhmää matkalle.

www.tuomasmessu.fi

GREX MUSICUS

20 vuotta laulun taikaa

Juhlakonsertti Helsingin yliopiston juhlasalissa
pe 4.11.2011 klo 18.00

Johtaa Marjukka Riihimäki

Mukana:

Lauluyhtye Rajaton ja
Lauluyhtye Viisi

Liput: www.tiketti.fi

www.grexmusicus.fi

KUTSUTUT TEKEVÄT MESSUN

Miten uudet vapaaehtoiset löytyvät? Tätä kysymystä olen pohtinut monien seurakuntien kanssa kirkon *Vapaaehtoistyön kehittämishankkeessa*. Vapaaehtoisten yhteystietoja voi kerätä lomakkeilla internetissä, tai heitä voi aktivoida lehti-ilmoituksilla. Yksi tapa on kuitenkin ylivoimaisesti vaikuttavin. Se on henkilökohtainen kutsu.

JOKAINEN VOI KUTSUA

Seurakunnassa on aina ihmisiä, joilta väräminen ja rohkaiseminen sujuvat helposti. Voidaan sanoa, että heillä on kutsumisen armolahja. On hienoa, että tällaiset ihmiset innostavat muita ja liittävät uusia ihmisiä mukaan yhteisöön.

Suurempi merkitys on kuitenkin niillä, jotka eivät tunne olevansa kutsumisen ammattilaisia. Miksi? Koska uskaltaudumme harvoin aloittamaan jotain uutta yksin. Saatamme tuntea Jumalan kutsun sisällämme, mutta tarvitsemme rohkaisua ja käytännön

tilaisuuksia. Usein käytämme esimerkkinä meille tuttuja ihmisiä ja heidän tarinoitaan, joihin voimme helposti samastua.

KUTSU ON LAHJA

Oletko ajatellut, että kun pyydät tai rohkaiset tuttavaasi mukaan messutehtäviin, annat hänelle lahjan? Kutsulla ilmaiset luottamusta toisen taitoihin. Samalla myös viestit, että haluat viettää aikaa hänen kanssaan, ja että hän kelpaa sellaisena kuin on.

Kun ehdotat ystävällesi vapaaehtoistyötä, hän saattaa vastata kieltävästi. Silti kutsu avaa hänelle uudenlaisen ikkunan tulevaisuuteen:

voisinko minäkin olla avuksi? Jos toistat kutsusi myöhemmin, voi olla, että sitä on jo odotettu.

NELJÄ VINKKIÄ KUTSUJALLE

- Kerro erilaisista ihmisistä ja tehtävistä
- Kysy, voisiko ystäväsi joskus tulla auttamaan
- Toista kutsusi myöhemmin uudelleen
- Älä vaadi tai aseta ehtoja

KAROLIINA MALMELIN
Viestinnän kouluttaja

Kirkkopalveluiden koulutuskeskus Agricola

JANI LAUKKANEN

PYSÄKKI 2012
Hengellisen elämän päivät

KULTTUURIKESKUS SOFIA 11.–12.2.2012 VUOSAARI, HELSINKI

Lauantai 11.2.

- klo 10.00 Messu, Irja Askola ja Sirkka-Liisa Raunio, kirkkokahvit
- klo 11.30 Spirituaaliteetti – alfa ja omega, Pauli Annala
- klo 13.00 Lounas
- klo 14.00 Lauluja, porinaryhmät
- klo 15.00 Kahvi
- klo 15.30 Mitä on luterilainen spirituaaliteetti? Antti Raunio
- klo 16.50 Ohjattu katekismusmietiskely, Pekka Y. Hiltunen
- klo 17.15 Ikkuna pyhyteen. Ikonien merkitys ortodoksissa hengellisessä elämässä, Marianne Kantonen ja Veijo Koivula
- klo 18.30 Ilta-pala
- klo 20.00 Hengellisellä tiellä - vaeltajien kertomaa, musiikkia
- klo 21.00 Kompletorio

Sunnuntai 12.2.

- klo 9.00 Ilmansuuntarukous, Pekka Y. Hiltunen
- klo 10.00 Kelttimessu, Liisa Seppänen ja Ulla Tuovinen
- Työskentely keltiläisestä Pyhästä Kolmesta
- klo 12.00 Lounas
- klo 13.00 Pysäkillä eteenpäin – kotiin vietävää
- klo 14.00 Päätösrukous
- klo 14.30 Kahvi
- klo 18.00 Tuomas-messu, Agricolan kirkko, Helsinki

Osallistumismaksu 150 €

Majoitus ei sisälly hintaan, vaan osallistujat vastaavat itse majoituksesta (Sofia: www.kulttuurikeskussofia.fi/fi/majoitus tai asiakaspalvelu 010 277 900).

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: 1.12.2011 mennessä opintokeskus@kkagricola.fi

Järjestäjät: Helsingin ja Espoon hiippakunnat, Hiljaisuuden Ystävät ry, Kirkkohallitus/KLK, KJM, Koulutuskeskus Agricola sekä Helsingin Diakonissalaitos ja Helsingin Tuomasyhteisö.

KIITOS SINULLE, JOKA KANNATAT LAHJOITUKSELLASI TUOMASMESSUA!

Syyskuun erityinen Kutsumessu-kampanjamme ja siihen liittynyt Tuomasmessu 25.9. olivat kiitollisuuden ja yhteisen vastuunkantamisen juhlaa. Haasteeseemme tulla kannattamaan Tuomasmessu-toimintaa säännöllisesti vastasi 70 tuomasmessulaista. Edelleen voit ilmoittautua mukaan kannattajaksi tuomasmessu.fi sivuilla.

Jokainen kannatusmaksu on tarpeen, sillä Tuomasyhteisö ry:n toiminta perustuu vahvasti omalle varainhankinnalle ja kolehtituloille. Helsingin seurakuntayhtymän avustus kattaa vain osan menoistamme.

Vuoden 2012 aikana Tuomasyhteisö ry. on Kirkkohallituksen suosituskolehtikohteena koko maassa. Kolehdilla on tarkoitus kerätä varoja koulutuksen, vapaaehtoistyömateriaalin ja musiikin kehittämiseksi kaikille Tuomasmessuja tai muita erityismessuja järjestäville seurakunnille. Kysy oman seurakuntasi kolehtia!

Kannata Tuomasmessua, se kannattelee monia uskossa ja toivossa.

TUOMASMESSUN KANNATUSMAKSUJEN TILINUMERO:

Osuuspankki 554128-212426

VIITE 3010

Ulkomailta tulevia maksuja varten:

BIC/SWIFT: OKOYFIHH

IBAN: FI97 5541 2820 0124 26

Kiitos lahjastasi, jonka haluat antaa tänään!

Jos Tuomasmessu on sinulle tärkeä voit myös juhlia merkkipäiväsi Tuomasmessun hyväksi – ja saada vastalahjaksi hetkirukouksen tai musiikillisen tervehdyksen.

Tarkemmin mahdollisuudesta tukea Tuomasmessua:

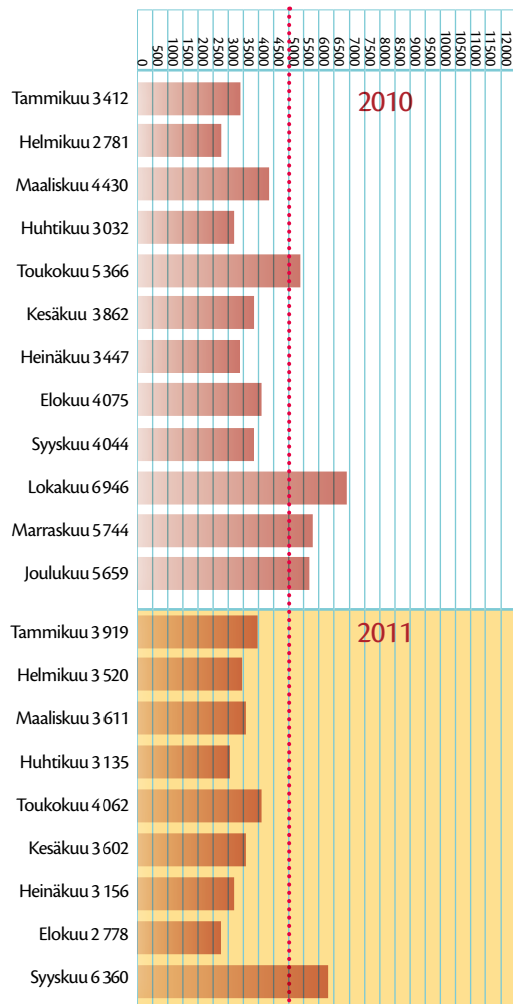
Tuomasyhteisen toimisto

Tehtaankatu 23 B, 00150 Helsinki

Puh. (09) 726 0550,

toimisto (at) tuomasmessu.fi.

Tuomasyhteisö ry:llä on Poliisihallituksen myöntämä rahankeräyslupa 2020/2011/1768 (17.6.2011–31.5.2012).

TUOMASYHTEISÖN KAIKILLE AVOIMIA RETRIITTEJÄ HEPONIEMEN HILJAIKUUDEN KESKUKSESSÄ

KAAMOSRETRIITTI LEVOTTOMILLE 2.-4.12.2011 LUOTTAMUKSESTA VOIMAA!

Pimeyden kiusaus on maailmaan tai omaan elämään kuuluvan levottomuuden jatkuva uhka. Siksi me tarvitsemme luottamusta. Ja se on lahja, joka annetaan pysähtyvälle.

Kaamosretriitin ohjaa Olli Valtonen. Tiimissä Jarmo Rautiainen ja Inna Vintturi.

Hinta 185 euroa.

IHAN HILJAINEN RETRIITTI 20.-22.1.2012

Retriitissä keskitytään kristillisen mietiskelyn opetteluun ja harjoittamiseen ja pyritään olemaan mahdollisimman hiljaa.

Ympärillä talvisen hiljainen Heponiemen luonto.

Retriitin ohjaa uskontokasvatussihteeri Pekka Hiltunen.

Lisätiedot: pekka.hiltunen (at) evl.fi

Retriitin messun toimittaa Jaana Rantila.

Retriitin hinta on 180 €.

Ilmoittautumiset molempiin retriitteihin:

Tuomasyhteisen toimisto, toimisto (at) tuomasmessu.fi tai puhelimitse (09) 726 0550.

VUODEN 2012 ENSIMMÄINEN TUOMASMESSU 8.1. KLO 18 Mikael Agricolan kirkossa

Myös Agricola-TV:ssä www.tuomasmessu.fi sekä Radio Deissä!

Sinisaari Consulting Oy

- Käytännönläheistä IT-alan koulutusta, konsultointia ja sovelluskehitystä.
- Toimeksiantaja pienistä yhdistyksistä maan suurimpiin pörssiyrityksiin.

Puh. (03) 780 6740, 0400 401771, seppo.sinisaari@sinisaariconsulting.com, www.sinisaariconsulting.com

turvaposti.fi
salattu sähköposti

Itella Green

TUOMASMESSU

MARRASKUUSSA 2011 JOKA SUNNUNTAI KLO 18

6.11. VAHVINKIN MEISTÄ VOI MURTUA

DIALOGISAARNA Arne Kiviniemi ja Eva Kanerva, juontaja Satu Taiveaho musiikissa Markku Pihlaja, Gospelkuoro His Master's Noise johtajinaan Simon Djupsjöbacka ja Elna Romberg Yhteistyössä Sininauhaliiton kanssa

KIIRSI-MARIA SAVOLA

13.11. TULKAA KAIKKI!

SAARNA Hilka Olkinuora
LITURGINA Olli Valtonen
juontaa Mari Lamminen, esirukousjohtajana Matti Peiponen, musiikissa Mikko Helenius Tuomaskuoroa johtaa Inna Vintturi, musiikkivieraana Elina Vettenranta

20.11. MATKALLA

SAARNA Arto Antturi, LITURGINA Anna-Maija Viljanen-Pihkala, juontaa Henna Rasilainen, musiikissa Pentti Martiskainen ja Boulevard Boys, Tuomaskuoroa johtaa Inna Vintturi

27.11. HOOSIANNAA

LAULAMAAN!

Saarna Kalervo Salo, LITURGINA Pirjo Kantala musiikissa Antti Vuori & Adventtiorkesteri Tuomaskuoroa johtaa Hilka Kangasniemi musiikkivieraana Johanna Rusanen-Kartano

HEIKKI TUORI

Kauan odotettu

JOULUAATTOYÖN TUOMASMESSU

24.12. KLO 23-00.20

Tule juhlimaan
Vapahtajan syntymää
kanssamme!

SAARNA Olli Valtonen
LITURGINA Pirjo Kantala
Petri Laaksonen ja
Inna Vintturi & bändi
johtavat joulumusiikkia

Mikael Agricolan kirkko > Tehtaankatu 23, Helsinki > Ratikka 3B,
bussi 14 > www.tuomasmessu.fi > Facebook: Tuomasmessu

SUNNUNTAINA 18.12.2011 KLO 18 MIKAEL AGRICOLAN
KIRKKO HELSINKI, TEHTAANKATU 23 (RATIKAT 3B JA 3T)

Helsinkimission ja
Tuomasmessun

Jouluinen Kynttiläkonsertti

Christmas Prayer

Maria Ylipää sekä Jukka, Tove ja Mikko Leppilampi

Reeta Vestman

ja 14-henkinen joulurkesteri Antti Vuoren johdolla

Tuomasmessun Naamakuoro

Inna ja Juha Vintturin johdolla

Joulusiunaus

Pirjo Kantala ja Olli Valtonen

*Tervetuloa laulamaan ja
nauttimaan yhdessä!*

Konsertin ohessa myös pienimuotoinen joulutori sekä
kolehti yksinäisten vanhusten hyväksi.

Liput 16 € (saatavilla viikosta 45 eteenpäin)

lippu.fi

0600 900 900
1,97 €/MIN. + PVM | KLO 7-22

**HELSINKI
MISSIO**